

۱- ضرورت و اهمیت دوره آموزشی:

اگرچه هنوز هم مانند گذشته درباره ماهیت، تعاریف و روش‌های طراحی شهری ابهامات زیادی وجود دارد، اما صاحب‌نظران - جدای از عقاید گوناگون‌شان در این باره - بر اهمیت و ضرورت این رشته و نهادینه کردن آن در ساختار توسعه شهر، به‌ویژه در آستانه هزاره سوم، به‌شدت تأکید دارند.

از آنجا که سابقه پیدایش رشته طراحی شهری در مجامع دانشگاهی و حرفه‌ای جهان، تنها به حدود نیم‌قرن می‌رسد، منابع علمی و آموزشی در این زمینه - در مقایسه با سایر علوم - اندک و در نتیجه، میزان آشنایی توده مردم و حتی دست‌اندرکاران ذی‌ربط نیز با این حرفه و مسؤولیت‌های آن محدود است. به‌دلیل فاصله علمی و عملی کشورمان با دیگر کشورهای پیشرو، ناشناخته‌بودن مفهوم و جایگاه دانش طراحی شهری در بین مسؤولان امر، به‌نظر بیشتر نیز شده است، به‌طوری که بسیاری از تصمیم‌گیرندگان و دست‌اندرکاران مدیریت شهری، یا طراحی شهری را دانشی تک‌بعدی و در حد اصلاح نماها و مناظر و سیمای معابر شهری فرض کرده و یا عملکرد آن را در حد پروژه‌های تزئینات و مبلمان شهری، زیباسازی و نوعی سانتیمان‌تالیسم تقلیل داده‌اند.

با توجه به نوب‌بودن رشته طراحی شهری در دنیا و به‌خصوص در کشورمان، در سال‌های اخیر مطالعاتی در زمینه شناسایی این دانش - حرفه در ایران صورت گرفته است؛ اما منابع و دوره‌های آموزشی تدوین‌شده در این زمینه عمدتاً بسیار تئوریک و پیچیده بوده که درک‌شان برای افراد غیرمتخصص ناممکن می‌نماید. بنابراین، فقدان دوره‌های آموزشی که دربرگیرنده مجموعه مباحث، دیدگاه‌ها و نگرش‌ها در زمینه طراحی شهری با بیانی کاربردی به‌ویژه براس کارکنان شاغل در شهرداریها باشد، کاملاً مشهود است.

دوره آموزشی "آشنایی با طراحی شهری" توسط مولف کتاب "آشنایی با طراحی شهری؛ از مبانی پایه تا نگرش‌های نوین" که توسط سازمان زیباسازی شهرداری تهران منتشر شده، بر مبنای همین ضرورت و در جهت پر کردن خلا مورد اشاره تدوین گردیده است که می‌تواند به منظور ترویج نگرش صحیح و علمی در نزد تمامی مدیران و کارشناسان ذی‌ربط در شهرداریها و دیگر سازمانهای اجرایی متولی امور ساماندهی شهرها قابل استفاده باشد.

۲- سرفصل دوره آموزشی:

۲-۱- شناخت طراحی شهری؛ چرا و به چه منظور؟

۲-۲- جایگاه طراحی شهری

۲-۲-۱- مفهوم شهرسازی

۲-۲-۲- گرایش‌های شهرسازی

۲-۲-۳- رابطه طراحی شهری و دیگر تخصصها

- ۲-۳- آشنایی با مفاهیم ساختاری در طراحی شهری
  - ۲-۳-۱- چارچوب رفت و آمد و ارتباطات
  - ۲-۳-۲- آمیزه کاربریها
  - ۲-۳-۳- تراکم، تسهیلات و فرم
  - ۲-۳-۴- بازدهی انرژی و منابع
  - ۲-۳-۵- منظره و محوطه
  - ۲-۳-۶- نشانه ها، چشم اندازها و کانونها
  - ۲-۳-۷- بلوک ها
  - ۲-۳-۸- قطعه ها و قواره ها
- ۴-۲- فرآیند انتخاب مشاور در پروژههای طراحی شهری
  - ۵-۲- چالشهای قراردادی پروژههای طراحی شهری
    - ۲-۵-۱- فرایند انتخاب مشاور و انعقاد قرارداد
    - ۲-۵-۲- اسناد قراردادی پروژههای طراحی شهری
    - ۲-۵-۳- محاسبه حق الزحمه پروژههای طراحی شهری
    - ۲-۵-۴- سازوکار بررسی و تصویب پروژههای طراحی شهری
    - ۲-۵-۵- رهیافت‌هایی جهت رفع چالش قراردادهای طراحی شهری
  - ۶-۲- تحقق‌پذیری و درآمدزایی پروژههای طراحی شهری
    - ۲-۷- مفهوم، تاریخچه و فرآیند طراحی شهری
      - ۲-۷-۱- مروری دیگر بر جایگاه طراحی شهری
      - ۲-۷-۲- مفهوم طراحی شهری
      - ۲-۷-۳- تاریخچه طراحی شهری
      - ۲-۷-۴- فرآیند طراحی شهری
      - ۲-۷-۵- مباحث جاری و آتی طراحی شهری

۳- مخاطبان دوره آموزشی:

- ۳-۱- اعضای شورای شهر
- ۳-۲- شهرداران
- ۳-۳- مدیران و کارشناسان ارشد معاونت شهرسازی و معماری
- ۳-۴- مدیران و کارشناسان ارشد معاونت حمل و نقل و ترافیک
- ۳-۵- مدیران و کارشناسان ارشد معاونت فنی و عمرانی
- ۳-۶- مدیران و کارشناسان ارشد معاونت فرهنگی و اجتماعی
- ۳-۷- مدیران و کارشناسان ارشد وزارت راه و شهرسازی، مناطق آزاد و تمامی نهادها و سازمانهای مرتبط با طرحهای توسعه شهری
- ۳-۸- کلیه دانشجویان مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری معماری، شهرسازی، مدیریت شهری و سایر رشته های مرتبط

۴- مدت زمان دوره آموزشی:

مدت زمان پیشنهادی دوره مذکور ۳۲ ساعت می باشد که می تواند در ۴ نوبت ۸ ساعته برگزار گردد.